

AMATÉRSKY POSUDOK NA KNIHU: „HVIEZDY, KTORÉ SME ZNIČILI“

Človek nemusí byť odborný literárny kritik na to, aby vedel rozlíšiť medzi tým, čo sa mu páči a tým čo sa mu nepáči. „Hviezdy, ktoré sme zničili“ je kniha, ktorá si dlhšiu dobu žije svojim životom. Životom pre ľudí, ktorí ju čítali a pochopili, životom pre tých, ktorí ju čítali a odsúdili alebo životom pre tých, ktorí ju ani neobjavili alebo nečítali. Mne osobne na tejto knihe imponuje najmä to, že meno Elvis neskĺzlo len ku zaužívaným formulám a otrepaným frázam, ale vytvorilo si práve TO vlastné bytie, ktoré ma ako čitateľa úplne pohltilo.

Psychologický román? Dá sa to snáď tak úplne zaškatuľkovať, dokážeme ju vmestiť do istých literárnych nádob? Človek si rád zatriedi všetko do kategórií, aby vedel kam sa v danom momente otočiť. Túto knihu však musíte čítať obzvlášť pozorne, aby ste sa v nej rýchlo nestratili. Dej je veľmi pestrý, nachádzame tu hlavnú odidealizovanú ikonu Presleyho, ktorého meno počul už azda každý, (floydovský) Arnold Lane, plukovník Parker, P.T. a mnoho ďalších, ktoré vo mne vzbudzujú dojem istého psychického tajomna. Nikdy dokonale neprehliadneme ich ulitu, ktorú autor tak dobre vybuodoval a dokonale tak zamaskoval niektoré dôležité emocionálne pohyby postáv.

Ku celkovému dielu sa viaže niekoľko hlavných bodov:

- 1.) Elvis a faktografia – autor má úplne zmapovanú chronológiu Elvise (ako aj iných dobových umelcov a udalostí), údaje o ňom, o koncertoch, miestach a údaje o diskografií – a zasádza ich úplne dokonale do jednotlivých období jeho života. Dokáže však s nimi manipulovať podľa potreby, čiže absolútne vyvracia dojem biografie. Ale je to vôbec špecifický román? (škatuľky, škatuľky, škatuľky)
- 2.) Elvis a kontakt s inými – sekundárnu príbehovú líniu, miestami úplne nezávislú od tej primárnej, vytvára komunikácia s ľuďmi blízko neho – perfektne (aj keď ako som už spomínal: nie úplne prehľadne) tu zisťujeme postoj a vzťah Elvise k nim, tým pádom získavame skoro celistvý obraz o kráľovi.
- 3.) Elvis a jeho odidealizovanie – dnes už nám príde absolútne nelogické ničieť a borieť mýty o veľkej legende rock'n'rollu, pravda je však taká, že bol taký istý človek ako my ostatní – autor si tu však neberie servítku pred ústa a vykresľuje tu aj niektoré naturalistické scény úplne verne, bez akéhokoľvek rešpektu (upozorňujem, že autor je veľkým fanúšikom Elvise).
- 4.) Elvis a trh – posledným bodom môjho krátkeho neprehľadného zhrnutia je otázka, ako sa dokáže uplatniť toto rozsiahle dielo na domácom a zahraničnom trhu. Kniha je totiž pre jednoduchého čitateľa veľmi náročná, a preto bude mať výrazne horšiu cestu k príbytkom ľudí.

P.S. (vol 1): Nedajte sa odradiť, kniha naozaj stojí za čítanie. Nečakajte však jednoduché dielo, ale dielo prepracované a dielo hodné uznávaných svetových autorov.

P.S. (vol 2): „Upozornenie: môže ísť o myšlienkový spam.“ – Milan Kališ.

V Dubnici nad Váhom, 30.3.2014
Peter Schön